

Felkelek!

SZOMBAT DÉLUTÁN

E HETI TANULMÁNYUNK: 5Mózes 15:7-11; Zsoltárok 18:4-19; 41:2-4; 82; 96:6-10; 99:1-4; Róma 8:34

„A szegények elnyomása miatt, a nyomorultak nyögése miatt legott felkelek, azt mondja az Úr; biztosságra helyezem azt, aki arra vágyik” (Zsolt 12:6).

Nem egyedül a mi korunkban tombol a gonoszság, az igazságtalanság és az elnyomás, a zsoltárosok is olyan időkben éltek. A *zsoltárok könyve* mindenek mellett kifejezi Isten tiltakozását is a világban – a miénkben és a zsoltárírókéban is – történő kegyetlenségekkel és elnyomással szemben.

Igen, hosszútűró az Úr, nagy türelmével visszatartja haragját, mert nem akarja, hogy valaki is elveszen, hanem inkább megtérjen és más irányba fordítsa az életét (2Pt 3:9-15). Ugyan nem esik mindig az emberi váradalmakkal egybe az, amit Isten megfelelő időnek tart a közbelépésre, de eljön ítéletének napja (Zsolt 96:13; 98:9). Egyszerűen csak biznunk kell benne és ígéreteiben, amíg az a nap elérkezik. Kizárólag a Teremtő képes igaz ítéletet, stabilitást és jólétet biztosítani a világnak, mert trónjának alapja igazság és jogosság (Zsolt 89:15; 97:2). Az isteni ítélet két oldala az, hogy az elnyomottaknak szabadulást, a gonoszoknak pedig pusztulást hoz (Zsolt 7:7-18).

Ezt az ígéretet kapjuk a Bibliában, ez az, ami egy nap majd valóra válik, de az Isten szerinti időben, nem akkor, amikor mi szeretnénk. Ezt a pontot emeli ki a zsoltáros.

RETTENETES HARCOS

Olvassuk el Zsolt 18:4-19, 76:4-10, 13 és 144:5-7 verseit? Milyenek mutatják be az Urat a nevezett szakaszok? Mennyire akarja megszabadítani népét Isten?

Ezek az énekek dicsőítik az Urat, mert lehengerlő hatalommal bír a népet fenyegető gonoszság erői felett. Fenséges képet festenek róla, mint aki Harcos és Bíró is. A zsoltárok könyvében gyakran találkozunk azzal, hogy harcoként jelenik meg, ami azt emeli ki, hogy szigorúan és gyorsan reagál népe kiáltására, szenvedésére.

„Dörgött az ÚR az egekben, zengett a Magasságos; jégeső hullt és izzó parázs. Kیلőtte nyilait, és szétszórta őket, villámokat rőpített mindenfelé. Előtűnt a vizek medre, és megmutatkoztak a világ alapjai a te feddésedtől, URam, orrod leheletének szelétől” (Zsolt 18:14-16, ÚRK).

Az isteni tettek hatalmasságának és pusztá említésének minden kétséget el kell oszlatnia azzal kapcsolatban, hogy törődik-e a szenvedőkkel, könyörületes-e irántuk, vagy képes-e legyőzni a gonoszt. Csak ki kell várni, míg megteszi. Végeredményben amikor Isten emberei harcba indultak, mint például Dávid, a szabadulás nem emberi eszköz által történt. A népe elleneségeivel vívott sok harcában Dávid király az Urat dicsőítette, mivel egyedül Ő adta a győzelmet. Dávid könnyen magának tulajdoníthatta volna a történeteket, számtalan sikerét és diadalát, de ő nem így gondolkodott. Tudta, hol volt erejének a forrása. Még ha azt is mondta, hogy az Úr tanítja kezét a harcra (Zsolt 18:35), a Zsoltárokból nyoma sincs annak, hogy saját katonai tapasztalatára hagyatkozott volna. Arról olvasunk, hogy az Úr harcol Dávidért, Ő szabadítja meg (Zsolt 18:48-49).

A győztes harcoként ismert Dávid király a Zsoltárokból tehetséges muzsikusként jelenik meg, dicsőíti az Urat, népe egyedüli Szabadítóját és Megtartóját (Zsolt 144:10-15). Erejének forrása az, hogy magasztalja az Urat, hozzá imádkozik, és ebben minden fegyvernél nagyobb erő rejlik. Egyedül Istenben kell bízni, Őt kell imádni!

Bármilyen ajándékokkal, képességekkel rendelkezünk is, lehetnek sikereink az életben, de miért fontos mindig tudatában lennünk annak, hogy mindez honnan ered? Milyen veszély leselkedik ránk, ha erről elfeledkezünk?

IGAZSÁGOT SZOLGÁLTAT AZ ELYNOMOTTAKNAK

Olvassuk el Zsolt 9:19, 12:6, 40:18, 41:2-4, 113:7 és 146:6-10 szakaszait! Milyen üzenet hangzik ebből a mai korra vonatkozóan is?

Isten külön gonddal és figyelemmel tekint a különböző sebezhető csoportokkal, a szegényekkel, szükségben lévőkkel, elnyomottakkal, árvákkal, özvegyekkel, idegenekkel való igazságos bánásmódra. A *Zsoltárok könyve* a törvényhez és a prófétákhoz hasonlóan szintén világosan kifejti ezt (2Móz 22:21-27; Ézs 3:13-15).

Több zsoltárban előfordul a „szegény és nyomorult” szókapcsolat, de az elnyomottakra nem kizárólag etnikai és vallási értelemben utalnak. Isten egyetemesen törődik az egész emberiséggel. A „szegény és nyomorult” kifejezés nemcsak az anyagi jellegű szegénységre korlátozódik, hanem jelzi a sebezhetőséget és a gyámoltalanságot is. Már ez a megfogalmazás is érzékelteti az Isten könyörületéért folyamodást, kifejti, hogy a szenvedő egyedül van, csak Isten a segítsége. Vonatkozik ez az ember jóhiszeműségére, megbízhatóságára és Isten iránti szeretetére is, amikor megvallja, hogy teljes mértékben az Úrra hagyatkozik, elzárkózik az önteltség, a magabizás legkisebb mértékétől is. A nélkülözőkről való gondoskodás (Zsolt 41:2-4) az ember Isten iránti hűségét bizonyítja. A bibliai korokban különösen gyálatos bűnnek számított a sebezhetőkkal szemben elkövetett gonoszság (5Móz 15:7-11). A Zsoltárok azt sugallják a hűségeseknek, hogy emeljenek szót az elnyomás minden formája ellen. A *Zsoltárok könyve* szintén kiemeli, mennyire hiábavaló ideig-óráig tartó emberi eszközökbe vetni a bizalmunkat, azokat tekinteni a bölcsesség és biztonság legfőbb forrásainak. Isten népe álljon ellen a kísértésnek, hogy emberi vezetőktől, intézményektől várja az üdvösséget, főként ha azok eltérnek az isteni úttól!

Kegyelméből az Úr azonosult a szegényekkel, Ő is szegénnyé lett, hogy mi gazdaggá váljunk (2Kor 8:9). A Krisztus által biztosított gazdagság része, hogy szabadulást ad a bűn okozta elnyomás minden formájától, valamint örök életet ígér Isten országában (Jel 21:4). Jézus Krisztus, az isteni Bíró teljesíti a Zsoltárok ígéreteit, megítél a hátrányos helyzetűekkel szembeni minden helytelen bánásmódot, illetve a velük kapcsolatos kötelességek elhanyagolását (Mt 25:31-46).

Mennyit gondolunk a köztünk lévő „szegényekre és nyomorultakra”, mennyit teszünk értük?

„MEDDIG ÍTÉLTEK MÉG HAMISAN?”

Az Úr hatalmat adott Izrael vezetőinek, hogy az országban őrizték az igazságot (Zsolt 72:1-7, 12-14). A királyoktól elvárta, hogy akarata szerint gyakorolják hatalmukat. A vezetők számára központi kérdésnek kellett volna lennie annak, hogy az országban fenntartsák a békét és az igazságot, valamint gondoskodjanak a társadalom periferiájára szorultakról, csak akkor virágozhatott az ország és az egész nép. A király trónját nem emberi hatalom, hanem az Istenhez való hűség erősíti.

Olvassuk el a 82. zsoltárt! Mi a következménye annak, ha a vezetők elferdítik az igazságot és elnyomják az embereket, akiknek a védelmét kapták feladatul?

A 82. zsoltárban Isten ítéletet hirdet Izrael korrupt bírái felett. Az „istenek” (Zsolt 82:1, 6) itt nyilván nem pogány bálványok, nem is angyalok, akik sosem kapták azt a feladatot, hogy szolgáltsanak igazságot Isten népének, tehát nem kerülhetnek ítélet alá azért, mert nem tették meg. A Zsolt 82:2-4 szakaszának vádjában a Tóra törvényei visszhangzanak, Izrael vezetőire „istenekként” utalva (5Móz 1:16-18; 16:18-20; Jn 10:33-35). Isten kérdőre vonta „az emberek fiait”, hogy igazságosan ítélnék-e, és kihirdeti büntetésüket, mert igazságtalannak találta őket. A vezetők oktanul botorkáltak a sötétben (Zsolt 82:5), mert elhagyták Isten törvényét, a világosságot (Zsolt 119:105). A Szentírás megintgathatatlanul kitart amellett, hogy egyedül az Úr az Isten, aki képviselőiként bevont a kormányzásba kijelölt emberi vezetőket is (Róm 13:1). Azonban milyen gyakran előfordult a történelemben, hogy emberek visszaéltek a nekik adott hatalommal, és ez most is megesik! A 82. zsoltár ironikus hangnemben elítéli bizonyos vezetők hitehagyását, akik „isteneknek” képzelték magukat a többi ember felett. Isten tekintélyt és kiváltságot adott az izraelita vezetőknek, úgy nevezték őket, hogy „a Felségesnek fiai”, Őt képviselhették, de az Úr megtagadta ezeket a gonosz vezetőket. Emlékezteti őket, hogy csupán halandó emberek, rájuk éppúgy vonatkoznak az erkölcsi törvények, mint a nép többi tagjára. Senki nem áll Isten törvénye felett (Zsolt 82:6-8).

Isten megítéli majd az egész világot, népe is számot fog adni neki. A vezetőknek és minden embernek követniük kell az isteni Bíró példáját, belévetve legfőbb reménységüket.

Milyen hatalmad van mások felett? Mennyire élsz azzal igazságosan, helyesen? Jól gondold meg, mit teszel!

A HARAG SZAVA

Milyen érzéseknek adnak hangot Zsolt 58:7-9, 69:23-29, 83:10-18, 94:1-2 és 137:7-9 versei? Ezek szerint ki hajtja végre az ítéletet?

Bizonyos zsoltárok írói azért könyörögtek Istennek, hogy álljon bosszút embereken, népeken, akik bántani akarják, vagy már bántották őket, esetleg a népet. Igencsak zavarba ejthetnek ezek a szakaszok a durva kifejezések miatt, és mert szöges ellentétben állnak az ellenségek szeretetének (Mt 5:44) bibliai elvével. Ugyanakkor érthető a zsoltárosok felháborodása a szorult helyzetben, vagyis ők sok más embernél jóval komolyabban vették, hogy mi a jó és mi a rossz. Komolyan figyeltek a világban elkövetett gonoszságokra, nemcsak arra, amit ellenük, hanem amit másokkal is tettek. Viszont a zsoltárosok sehol nem utaltak arra, hogy ők maguk lennének a bosszú eszközei, hanem teljes egészében Isten kezében hagyták a megtorlást. A szövetség átkaira utaltak (5Móz 27:9-16), és Istentől kérték, hogy cselekedjen ígérete szerint. A Zsoltárok egyben prófétai kijelentések is Isten közelgő ítéletéről, nem csupán a zsoltárirók imái. A 137. zsoltárban tükröződik a Babilon feletti isteni ítélet bejelentése, ami a prófétáknál is megtalálható. A babiloniakra visszafordul a más népek ellen elkövetett pusztítás. A Zsoltárok isteni figyelmeztetéseket közvetítenek, hogy nem marad örökké büntetlen a gonoszság.

A büntetést Isten igazsággal és kegyelemmel szabja ki. Gyermeküknek imádkozniuk kell azokért, akik rosszul bánnak velük, még a megtérésüket is remélve (Zsolt 83:19; Jer 29:7).

Miközben azonban igyekszünk az ellenségek bibliai szeretetének normáihoz illeszteni ezeket a zsoltárokat, vigyázzunk, nehogy alábecsüljük a bennük leírt gyötrelmeket! Isten tud gyermekei szenvedéséről, és biztosítja őket, hogy „Az Úr szemei előtt drága az ő kegyeseinek halála” (Zsolt 116:15). Az isteni ítélet kötelezi népét, hogy emeljenek szót a gonoszság minden fajtája ellen és teljes szívükből várják Isten országának eljövését. A Zsoltárok megszólaltatják a szenvedőket, és azt is tudatják, hogy Isten látja szenvedésüket, egy nap eljön majd az igazság.

Ki az, akiben időnként ne támadna fel a bosszú gondolata azok miatt, akik rettenetes módon ártottak neki vagy szeretteinek? Hogyan segíthetnek ezek a zsoltárok megfelelő perspektívába helyezni az efféle érzéseket?

AZ ÚR ÍTÉLETE ÉS A SZENTÉLY

Olvassuk el Zsolt 96:6-10, 99:1-4, 132:7-9, 13-18 verseit! Hol történik meg Isten ítélete? Mi következik ebből ránk nézve? Miért lehet a szentély által jobban megérteni, hogyan fogja Isten elrendezni a gonoszság problémáját?

Az Úr ítélete szorosan kapcsolódik a szentélyhez, ott változott meg az is, ahogyan a zsoltáros a bűn lerendezésére tekintett (Zsolt 73:17-20). Isten a szentélyt jelölte ki az ítélet színhelyéül, amint az urim általi ítélet (4Móz 27:21), illetve a „*az ítélet hősené*” – a főpapi ruha mellrészé – (2Móz 28:15, 28-30, ÚRK) is mutatja. Tehát számos zsoltár úgy jeleníti meg Istent, mint aki a szentélyben ül a trónján, és megítéli a világot bűneiért, gonoszságáért.

A szentélyben nyilatkoztatta ki Isten a megváltási tervet. A pogányság körében úgy értelmezték a bűnt, mint ami elsősorban fizikai szennyeződés, és varázslás szertartásaival lehet eltüntetni. A Biblia ezzel szemben Isten erkölcsi törvénye megszegésének nevezi a bűnt. Isten szentsége azt jelenti, hogy Ő szereti az igazságot és a jogosságot, tehát népének is törekednie kell az igazságra, a jogosságra, a szent Istent imádvá. Ez akkor történik meg, ha megtartják törvényét, szentségének kifejeződését.

A szentély tehát a bűnbocsálatnak és az igazság helyreállításának a színhelye, amint a kegyelem királyi széke – Isten trónja – és az „*Igazságnak áldozata*” (5Móz 33:19; Zsolt 4:6) is jelzi.

Azonban a „*kegyelmes Isten*” bosszút áll a meg nem tért emberek gonosz-tetteiért (Zsolt 99:8). A szentély az isteni ítélet színtere, és ennek gyakorlati következményei meglátszanak abban, hogy a nép állandóan tudatában volt Isten szentségének, illetve a szövetségi előírások szerinti igaz élet követelményeinek.

Az Úr a Sionon ítél – ebből következik az igazak jóléte és a gonoszok veresége (Zsolt 132:13-18). A szentély erősítette a nép körében az Úr, a Bíró visszatérésének örömteli várását, kiváltképp a nagy engesztelési napon. A *zsoltárok könyve* szintén hangsúlyozta az isteni Bíró küszöbön álló érkezésének bizonyosságát (Zsolt 96:13; 98:9). Ő Jézus Krisztus a mennyei szentélyben (Jel 11:15-19).

Hogyan mutatja be Róm 8:34, hogy amit Krisztus a mennyei szentélyben tesz, az jó hír népe számára?

TOVÁBBI TANULMÁNYOZÁSRA: Ellen G. White: *Gondolatok a Hegybeszédről*. Budapest, Élet és Egészség Kiadás, „Kik a boldogok?” c. fejezetből 11-18. és 32-39. o.

A *Zsoltárok* könyve tiltakozik az ellen, hogy közömbösen tekintsünk az igazságtalanságokra és elfogadjuk a gonoszságot. Nem a bosszúállás, hanem Isten nevének megdicsőítése a motiváció mögötte. Helyénvaló, ha az igazak örömmel tekintenek arra, amikor Isten bosszút áll a gonoszság felett, mert így Isten neve és igazsága a világ szemében visszakapja jogos helyét (Zsolt 58:11-12). A Zsoltárok arra szólítják az embereket, hogy emeljenek szót az igazságtalanságok ellen és várják Isten országának eljövetelét, ugyanakkor a vigasztalásról és a szabadításról is biztosítanak. Felkel az Úr!

„*Ha szidalmaznak és háborgatnak titeket, örüljete és örvendezzete*» – mondja Jézus, és például állítja elének a prófétákat, akik az Úr nevében beszéltek és példát nyújtottak *»a szenvedésben és béketűrésben«* (Jak 5:10). Ábel – Ádám gyermekei közül a legelső hívő – vértanúhalált halt; Énok Istennel járt, a világ pedig nem ismerte; Noét fanatikus riogató gyanánt kigúnyolták. *»Mások pedig megcsúfoltatások és megostoroztatások próbáját állották ki, sőt még bilincseket és börtönt is;«* *»mások kínpadra vonattak, visszautasítva a szabadulást, hogy becsebb feltámadásban részesüljenek«* (Zsid 11:36, 35)” (i. m. 36-37. o.).

BESZÉLGESSÜNK RÓLA!

- 1) A világban történő gonoszságok láttán felvetődhet a kérdés az emberekben, hogy valóban uralkodik-e Isten. Mit tehetünk, hogy a hitünk rendíthetetlen, erős maradjon még a kísértések között is? Vagyis mire kell összpontosítanunk, hogy megőrizzük a hitünket Isten szeretetét, jóságát és hatalmát illetően? Mit árul el a kereszt Istenről és a jelleméről?
- 2) Miért fontos, hogy ne emberi eszközökre (vezetőkre, intézményekre és társadalmi mozgalmakra) hagyatkozzunk, mint akik irányadók a bölcsesség tekintetében, vagy megoldást adnának a világ igazságtalanságaira, hanem kizárólag Isten Igéjére és ítéletére támaszkodjunk?
- 3) Gyakorlatilag mi minden következik abból, hogy a szentély az isteni ítélet színtere?
- 4) Hogyan értsük bizonyos zsoltárok éles kijelentéseit? A zsoltárosok is emberek voltak. Mennyire tudunk így viszonyulni hozzájuk?

FRIEDRICH TRAUB: BIZALOM

Mindenen át hogyan segít?
Még nem tudom, hogyan,
csak: hogy ígérete szerint
és csodálatosan.

Elúzi-e az éjszakát,
s hogyan? csak azt tudom,
hogy egy lépéshez mindig ad
elég fényt az úton.

Szívem, ha Ő kezébe vett,
békében nyugoszik.
Hogyan hordoz, hogyan vezet,
az csak rá tartozik.

fordította: Túrmezei Erzsébet